

Overvejelser ved køb af betonprodukter:

Ved bestilling:

Som udgangspunkt må der ikke være væsentlige forskelle i farve fra nogen prøver leveret af producenten og godkendt af køberen.

- Bestil altid samlet – også når levering skal ske af flere omgange. Så er det leverandørens opgave, at sikre at de leverede fliser er fra samme produktion.
- Stil krav om, at produkterne skal være hærdet i f.eks. 4 uger inden levering – for at undgå sprøde produkter, som let knækker eller får slået hjørner af.
- Ved bestilling af sorte/koksgrå produkter i specielt vinterhalvåret (hvor luftfugtigheden normal er høj – ergo større risiko for kalkudfældninger) bør det overvejes, at få oplyst produktionsdato. Hvis det kun er muligt at få leveret forholdsvis nyproducerede produkter, bør man tage kunden med på råd – vil de udskyde arbejdet eller er de indstillet på at tage risikoen for udvikling af kalkudfældninger.
- Ved udskiftning af gamle fliser og belægningssten, kan man med fordel forsøge at få produkter, som er produceret på nye forme – vil gøre det nemmere at udskifte, da de er mindre (formen er ikke slidt)
- Gør altid kunden opmærksom på, at koksgrå/sorte er særlig udsatte for dannelse af synlige kalkudfældninger
- Ved sammensætning af flere produkter vil der altid være risiko for farveforskelle mv. – særlig udtalt, hvis produkterne ikke kommer fra samme fabrik? Her tænkes på tilpasningssten/specialsten ctr. normalsten/fliser, forskellig tykkelse på fliser osv. For at undgå farveforskelle kan man evt. selv fremstille tilpasningerne (f.eks. halvering af en 30 x 60 cm flise, i stedet for at købe 30 x 30 cm fliser. Alternativt kan man evt. i samråd med bygherren vælge, at betale ekstra for at få producenten til at skifte forme, så flere størrelser/produkter kan laves af samme betonblanding.
- Ved afgivelse af tilbud, som indeholder betonprodukter kan det anbefales, at henvise kunden til nedenstående link, som beskriver kalkudfældninger og andre visuelle ting ved beton:
 - <https://www.danskbeton.dk/media/19620/kalkudfaeldninger.pdf>
 - <https://www.danskbeton.dk/media/31342/overflader-paa-betonsten-og-fliser.pdf>
 - <https://www.betonvarekontrollen.dk/relevante-links/artikler/det-skal-du-vide-foer-du-koeber-farvede-betonsten-og-fliser/>

Ved modtagelse:

- Noter altid fabriksnumre (fabriksnr., trekant, produktionsdato) på følgesedler.
 - Hvis fabriksnumrene er forskellige, vil der være risiko for farveforskelle i både beton og tilslagsmateriale.
 - Hvis produktionsdatoen på samme produkt er forskelle på 2 paller kan der være farveforskelle – sammenlign farver og tag evt. kunden med på råd.
 - Kan være en fordel at have noteret ved genbestilling. Da man så som minimum kan sikre, at ny leverance kommer fra samme fabrik og evt. er produceret samme dag.

- Løft det øverste lag af og lad det tørre for at kunne vurdere mængden af kalkudfældninger. Ellers svært at vurdere, da fliser/belægninger ofte er våde. Ved synlige kalkudfældninger kontaktes leverandør og tilsyn/bygherren. Arbejdes der videre uden kontakt vil den udførende hænge på omkostninger til omlægning.
- Kontakt altid leverandøren ved fejl og mangler for at sikre levering af erstatningsprodukter og evt. betaling for håndtering mv. Få altid indgået aftale på skrift eller bekræft selv aftalen på skrift/mail/sms.
- Tag altid et billede af belægningen, når den lige er lagt. Hvilket gør det nemmere at dokumentere, at der f.eks. ikke var synlige kalkudfældninger ved leveringen.
- Tjek tykkelse på hjørne-/endesten ctr. tykkelse på normalsten ved opførelse af støttemure – hjørne- og endesten bør være mindst for at undgå at skulle ”opklodse” alle normalsten.

Under udførelsen:

- Færdiggør sammenhængende områder og bland fliser og sten fra flere paller – lagrede fliser vil ikke falme, nedbrydes eller tilsmudsnes på samme måde som lagte produkter. Det er særlig vigtigt af det øverste lag i pallerne spredes, da de ofte afviger i farve.
- Ved udskiftning af fliser/sten, bør det altid overvejes om nye fliser/sten kan placeres samlet på et ikke synlig sted, da det stort set altid vil afvige enten pga. forskellig lagring eller ny produktion.
- Lad ikke fugegrus henligge på betonbelægninger, da det vil fremme dannelsen af kalkudfældninger (holder på fugt), og da kalkudfældningerne kan binde finstoffet (ler) i fugematerialet, så belægningen fremstår med misfarvninger. Fug altid i tørt vejr med tørt fugemateriale – er det ikke muligt, kan strandsand eller andet vasket materiale bruges til slutfugning.
- Også stempel kan give skjolder, hvis det henligger vådt efter fugning.